



Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

26-27 Ekim 2017, İstanbul

<http://www.ulk.ist/>

Incoterms, Satış-Teslim Şekillerinin Sigortalanan Menfaat ve Halefiyete Etkisi

Öz

Turkey Özdemir

Yrd. Doç. Dr.

İstanbul Üniversitesi

ozdemirt@istanbul.edu.tr

Burak Deligönül

Arş. Grv.

İstanbul Üniversitesi

burak.deligonul@istanbul.edu.tr

Dış ticaret işlemleri içerisinde, tarafların sorumluluk sınırlarının çizilmesinde en önemli rol, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) tarafından son olarak 2010 yılında güncellenen Incoterms 2010 kurallarıdır. Bu kurallar tarafların yükümlülük ve edimleri bakımından sorumluluk çerçevesini belirlediği gibi, tarafların herhangi bir ihtilaf; zayi, hasar ve gecikme gibi durumlarında; vuku bulan olayın kimlerin sorumluluk kapsamına girdiğinin tespitinde de son derece önemli rol oynamaktadır. Söz konusu teslim şekilleri, bir ithalat veya ihracat sürecinin hemen her aşamasında yaşanabilecek hasarlanma/zayi gibi durumlar karşısında taraflardan hangisinin sigortacısının ödeme yükümlülüğü olduğuna dair yönlendirici rol üstlenebilmektedir. Özellikle satıcı, alıcı ve taşıyıcılar ile süreçte görev üstlenen yükleme-bağlama-liman-depo hizmeti sağlayıcılarının sorumluluk alanı ve sigorta kapsamı farklılık gösterebilmektedir. Bu noktada emtia sigortası ve sorumluluk sigortası bakımından sigortalananabilir menfaat sahipleri de değişkenlik göstermektedir. Incoterms ve sigorta yapısına ilişkin uygulamada farklılık gösteren senaryoların ortaya çıkmasındaki en önemli nokta ise; 2010 yılında yayımlanan teslim şekilleri kapsamında hasarlanma olduğunda, her teslim şekline göre değişen bir zamana işaret eden malın alıcıya teslimi anı ile hasarın da alıcıya intikal etmesidir. Burada teslim şekline göre değişiklik gösterecek olan husus, malın alıcıya teslim noktasıdır. Birçok teslim şeklinde malın alıcıya geçtiği nokta farklılaşabildiğinden, hasarlanma/zayi durumları yaşandığı takdirde alıcı veya satıcı taraf çoğunlukla sigortacısından veya taşıyıcıdan zararının karşılanmasını talep etmektedir. Bu noktada zararı sigortacısı karşıladığı takdirde hukuksal bir halefiyet durumu gündeme gelmesi kaçınılmazdır. Alıcı ya da satıcıya ödeme yapan sigortacının, yaptığı ödemeyi kime veya kimlere hangi şartlarda rücu edebileceği; yine Incoterms ve uygulama kapsamına göre değişir. Bu çalışmada Incoterms 2010 satış teslim şekilleri, sigorta perspektifi kapsamında incelenecek olup; sigorta firmalarının halefiyet etkileri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Incoterms, Teslim Şekilleri, Sigorta, Sigorta Halefiyeti,